

M.A.(Sem-I)

Dec-2023

Time- 2.30 Hours

Total Marks: 75

- N.B.:** 1. All questions are **compulsory**.
2. All questions carry **equal** marks.
3. Figures to the right indicate marks.

Q 1 A. Analyze the various theories regarding the origin of caste system in India 15

OR

Q 1 B. Discuss the nature and functions of Varnashramadharma.

Q 2 A. Critically examine the stages of state formation in south India. 15

OR

Q 2 B. Write a detailed note on the impact of feudalism in early India.

Q 3 A. Describe the philosophy of Jainism. 15

OR

Q 3 B. Assess the nature and doctrine of Tantric cults in early India.

Q 4 A. Enumerate the stages of urbanization in Ancient India. 15

OR

Q 4 B Give an account of the Guild system in early India.

Q 5 Write a short note on **any three** of the following. 15

- Untouchability
- 16 Mahajanpadas
- Vedic Gods
- Iron Technology

मराठी रुपांतर

वेळ - २.३० तास

एकूण गुण-७५

- सूचना १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२ सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३ उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.१ अ. भारतातील जातिव्यवस्थेच्या उत्पत्तीसंबंधी विविध सिद्धांतांचे विश्लेषण करा. १५
किंवा
१ ब. वर्णाश्रमधर्म चे स्वरूप आणि कार्यावर चर्चा करा .

प्र.२ अ. दक्षिण भारतातील राज्य निर्मितीच्या टप्प्यांचे चिकित्सक परीक्षण करा. १५
किंवा
२ ब. भारताच्या प्रारंभिक काळातील सरंजामशाहीच्या प्रभावावर विस्तृत टीप लिहा.

प्र.३ अ. जैन धर्माच्या तत्त्वज्ञानाचे वर्णन करा. १५
किंवा
३ ब. भारताच्या प्रारंभिक काळातील तांत्रिक पंथांचे स्वरूप आणि सिद्धांतांचे मुल्यांकन करा.

प्र.४ अ. प्राचीन भारतातील शहरीकरणाची टप्पे विषद करा. १५
किंवा
४ ब. प्रारंभिक भारतातील 'श्रेणी' प्रणाली'ची माहिती द्या.

प्र.५. खालीलपैकी कोणत्याही तीन टिपा लिहा. १५
अ. अस्पृश्यता
ब. सोळा महाजनपदे
क. वैदिक देवता
ड. लोह तंत्रज्ञान
